

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 304/2019-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Kotlíkom, advokátska kancelária, Karloveské rameno 3498/6, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 25 Up 1081/2018 zo 14. júna 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA]

██████████ (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Kotlíkom, advokátska kancelária, Karloveské rameno 3498/6, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „sťažovateľka“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 25 Up 1081/2018 zo 14. júna 2019 (ďalej len „namietané uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v upomínacom konaní vedenom pod sp. zn. 25 Up 1081/2018 vydal okresný súd 3. decembra 2018 platobný rozkaz, ktorým sťažovateľku zaviazal k zaplateniu špecifikovanej sumy s príslušenstvom žalobcovi. Platobný rozkaz, ktorý okresný súd doručoval na adresu sťažovateľky, prevzala 13. decembra 2018 osoba, ktorú sťažovateľka splnomocnila k preberaniu jej pošty, a to z dôvodu dlhodobého pracovného pobytu sťažovateľky v zahraničí. Poštovú zásielku obsahujúcu predmetný platobný rozkaz splnomocnená osoba sťažovateľke odovzdala až po jej návrate zo zahraničia, a to 19. februára 2019. Následne sťažovateľka okresnému súdu adresovala odpor proti platobnému rozkazu a súčasne požiadala o odpustenie zmeškania lehoty pre podanie označeného odporu. Namietaným uznesením okresný súd návrhu sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty nevyhovel.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka argumentuje, že okresný súd vyznačil na platobnom rozkaze z 3. decembra 2018 právoplatnosť a vykonateľnosť 14. januára 2019 bez toho, aby si overil, či bol predmetný platobný rozkaz riadne doručený. Sťažovateľka je toho názoru, že *„skutočnosť, že jej suseda ██████████ neodovzdala, resp. ju včas neupozornila na súdnu zásielku a to napriek tomu, že Sťažovateľka predpokladala, že tak urobí, lebo z tohto dôvodu ju aj na preberanie poštových zásielok splnomocnila, je ospravedlniteľným dôvodom na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti PR“*. Postup okresného súdu a jeho rozhodnutie, ktorým okresný súd návrhu sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu nevyhovel, považuje sťažovateľka za porušenie svojich v ústavnej sťažnosti označených práv.

4. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným uznesením okresného súdu, označené rozhodnutie okresného zrušil a vrátil vec sťažovateľky okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal jej tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Konanie pred ústavným súdom – právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh

na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho označeného základného práva zaručeného ústavou a listinou a práva zaručeného dohovorom namietaným uznesením okresného súdu. V rámci predostretej argumentácie prezentuje svoj právny názor na hodnotenie skutkového stavu v jej právnej veci a aplikáciu relevantnej právnej úpravy – ustanovenia § 122 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) zo strany okresného súdu. Sťažovateľka sa nestotožňuje so záverom okresného súdu, ktorý skutkové okolnosti, a to situáciu týkajúcu sa doručenia poštovej zásielky obsahujúcej platobný rozkaz zaväzujúci sťažovateľku, nevyhodnotil ako ospravedlniteľný dôvod opodstatňujúci v jej prípade odpustenie zmeškania lehoty pre podanie odporu proti uvedenému platobnému rozkazu.

10. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

11. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného

súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

12. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného uznesenia okresného súdu sa jeho úloha obmedzila na posúdenie otázky, či sa okresný súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľky vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovanej právnej úpravy ústavnoprávne akceptovateľný charakter.

13. Opierajúc sa o východiská prezentované v bodoch 11 a 12 odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd posudzoval aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky, pričom sa oboznámil jednak s obsahom odôvodnenia namietaného uznesenia okresného súdu, ktoré bolo podkladom pre právny záver o nevyhovení návrhu sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty, ako aj s relevantnou právnou úpravou, ktorá bola v právnej veci sťažovateľky aplikovaná.

14. Podľa § 122 CSP súd odpustí zmeškanie lehoty, ak ju strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškal z ospravedlňiteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť zmeškaný úkon.

15. Okresný súd v odôvodnení namietaného uznesenia interpretoval dotknuté ustanovenie Civilného sporového poriadku, keď uviedol, že súd posudzuje dôvod zmeškania lehoty z hľadiska jeho ospravedlňiteľnosti, pričom za ospravedlňiteľné možno

považovať rôzne okolnosti, napr. živelnú pohromu, nehodu, úraz, závažné rodinné komplikácie alebo náhle ochorenie, vždy s podmienkou, že dôsledkom takejto okolnosti bolo vylúčenie možnosti urobiť úkon. Okresný súd v nadväznosti na predostretú interpretáciu poukázal na konkrétne skutkové okolnosti v prípade sťažovateľky, ktorá splnomocnila z dôvodu dlhodobej neprítomnosti preberaním zásielok inú osobu (susedu), ktorá síce zásielku s platobným rozkazom prevzala, no bezodkladne o nej sťažovateľku neinformovala. Okresný súd konštatoval, že udelením plnej moci k preberaniu zásielok inej osobe si sťažovateľka mala byť vedomá toho, že sa prevzatím zásielky splnomocnenou osobou táto zásielka považuje za doručенú a tiež vedomá si následkov, ktoré sú s doručením zásielky spojené. Okresný súd tak uzavrel, že sťažovateľka vo svojej situácii nebola vylúčená z možnosti podať odpor proti platobnému rozkazu z nepredvídateľných dôvodov, resp. z dôvodu zásahu vyššej moci. Sťažovateľkou prezentované skutočnosti okresný súd vyhodnotil tak, že ich nemožno považovať za ospravedlniteľné dôvody a jej návrhu na odpustenie zmeškania lehoty nevyhovelo.

16. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia okresného súdu, ako aj z citovanej relevantnej právnej úpravy, ústavný súd konštatuje, že okresný súd vo svojom rozhodnutí poskytol sťažovateľke náležitú odpoveď na ňou predostretú otázku. Okresný súd sťažovateľke primerane vysvetlil podstatu aplikovanej právnej úpravy, kde poukázal na to, že ospravedlniteľné dôvody pre odpustenie zmeškania lehoty musia mať taký charakter, že bez ďalšie vylúčia dotknutý subjekt z možnosti uskutočniť požadovaný úkon. Okresný súd v okolnostiach prípadu sťažovateľky uzavrel, že sťažovateľka zdržiavajúca sa v zahraničí pravidelne k preberaniu zásielok splnomocnila inú osobu, ktorá mala možnosť ju o zásielke informovať, a že tak v skutočnosti neurobila, ešte nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod pre odpustenie zmeškania lehoty. Inými slovami, sťažovateľka mohla a mala predvídať, že jej môže byť doručená aj úradná zásielka, na ktorú je možné reagovať len v určenej lehote, a bolo v jej možnostiach splnomocniť k preberaniu svojich zásielok spoľahlivú osobu a túto súčasne inštruovať takým spôsobom, aby sa predmetné zásielky dostali v prípade potreby do dispozície sťažovateľky. Vytvoriť takéto podmienky sťažovateľke nebránila žiadna vyššia moc. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd hodnotí odôvodnenie namietaného uznesenia okresného súdu ako ústavne konformné,

keďže ho považuje za vyčerpávajúce, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúce kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu a súčasne neodporujúce zmyslu a podstate aplikovanej právnej úpravy.

17. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

18. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľky potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2019

predsedníčka senátu